

कनिष्ठ लिपिक
(नोवेंबर, २०१२)

समाज कल्याण संचालनायलय

- १) नाथू-ला ही खिंड खालीलपैकी कोणत्या राज्यात आहे ?
 १) हिमाचल प्रदेश   २) अरुणाचल प्रदेश   ३) सिक्किम   ४) जम्मु-काश्मीर
- २) सातपुडा पर्वत, महादेव डोंगररांगा, पश्चिम घाट व पूर्व घाट यांच्या दरम्यानचा प्रदेश... म्हणून ओळखला जातो.
 १) छोटा नागपूर पठार   २) विंध्य पर्वत
 ३) दखनचे पठार   ४) द्विपकल्पीय पठारी प्रदेश
- ३) छत्तीसगढ राज्यात उगम पावून ओरीसासाठ्ये बंगालच्या उपसागरास खालीलपैकी कोणती नदी मिळते ?
 १) नर्मदा   २) तापी   ३) महानदी   ४) कावेरी
- ४) जमीन महसुलाच्या संदर्भात कायमधारा पद्धती खालील पैकी कोणी लागू केली ?
 १) लॉर्ड कॉनवॉलीस   २) वॉर्नन हेस्टिंग्ज   ३) लॉर्ड माझेंबॅटन   ४) विल्यम बेटींक
- ५) सत्यशोधक समाजाची स्थापना केव्हा झाली ?
 १) ५ सप्टेंबर १८२९   २) २४ सप्टेंबर १८७३   ३) २४ सप्टेंबर १८२९   ४) ५ सप्टेंबर १८७३
- ६) गोवा पोर्तुगिजांपासून खालीलपैकी कोणत्या तारखेस मुक्त झाला ?
 १) १९ डिसेंबर १९६१   २) १० डिसेंबर १९६०   ३) १० डिसेंबर १९६१   ४) १ मे १९५०
- ७) भारतात आतापर्यंत किती वेळा आर्थिक आणिबाणी पुकारण्यात आलेली आहे ?
 १) दोनदा   २) एकदा   ३) चारवेळा   ४) एकदाही नाही
- ८) भारतीय राज्यघटनेतील कोणत्या कलमान्वये दुर्बल घटकांच्या संरक्षणाची जबाबदारी राज्यावर आहे ?
 १) कलम ४८   २) कलम ५०   ३) कलम २१   ४) कलम ४६
- ९) महाराष्ट्रात सध्या जिल्हे व जिल्हा परिषदांची संख्या अनुक्रमे .... इतकी आहे.
 १) ३१, ३३   २) ३५, ३३   ३) ३३, ३५   ४) ३५, ३५
- १०) 'सुबोध रत्नाकर' हा काव्यसंग्रह खालीलपैकी कोणाचा आहे ?
 १) सावित्रीबाई फुले   २) पंडिता रमाबाई   ३) रमाबाई रानडे   ४) लक्ष्मीबाई टिळक
- ११) भारतरत्न हा सन्मान खालीलपैकी कोणास प्राप्त नाही ?
 १) महर्षी धोंडो केशव कर्वे   २) बिस्मिल्ला खान   ३) महात्मा फुले   ४) लता मंगेशकर
- १२) ग्रामपंचायतीचा सचिव म्हणून कोण काम करतो ?
 १) सरपंच   २) ग्रामसेवक   ३) उपसरपंच   ४) बी.डी.ओ.
- १३) २०१० च्या मानवी विकास अहवालानुसार मानवी विकास निर्देशांकासंदर्भात भारताचा क्रमांक कितवा लागतो ?
 १) ११८ वा   २) ११९ वा   ३) १२० वा   ४) १२१ वा
- १४) २ मे २०११ रोजी ओसामा बिन लादेन यास अमेरिकी नौदलाच्या कमांडोंनी पाकिस्तानातील .... येथे ठार केले.
 १) अबोटाबाद   २) इस्लामाबाद   ३) कराची   ४) मुल्तान
- १५) २०११ ह्यावर्षीचा रॅमन मॅग्सेस पुरस्कार नितिमा मिश्रा यांना खालीलपैकी कोणत्या कारणासाठी देण्यात आला ?
 १) बचतगटाच्या माध्यमातून गरीब जनतेचे जीवनमान उंचावणे
 २) ग्रामीण सौरऊर्जा वापरात क्रांती घडवणे
 ३) ग्रामीण भागात स्वच्छतागृहांच्या उभारणीला चालना देणे
 ४) स्त्रीभूषणहत्या रोखणे

- १६) भारत सरकारतरफे क्रीडा क्षेत्रातील योगदानाबदल कोणता सर्वोच्च पुरस्कार देण्यात येतो ?
 १) ध्यानचंद २) अर्जुन
 ३) द्वौणाचार्य ४) राजीव गांधी खेलरत्न
- १७) रस्ते सुरक्षासंबंधीच्या कार्यवाहीचे दशक म्हणून सन २०११-२०२० कोणत्या संघटनेने घोषित केले आहे ?
 १) संयुक्त राष्ट्र संघटना २) रेड क्रॉस ३) वर्ल्ड पीस फोरम ४) ह्युमन राईट्स वॉच
- १८) साहित्य अकादमीचा सन २०११ चा मराठी भाषेसाठीचा पुरस्कार दिलीप प्रभावळकर यांना कोणत्या साहित्य प्रकारासाठी घोषित झाला आहे ?
 १) विनोदी साहित्य २) अंबीलसाहित्य ३) एकांकिका ४) नाट्यछटा
- १९) २०१० च्या राष्ट्रीय चित्रपट पुरस्कारांमध्ये सर्वोत्कृष्ट लोकप्रिय चित्रपटाचा पुरस्कार कोणत्या चित्रपटास देण्यात आला ?
 १) रावण २) रोबोट ३) सिंघम ४) दबंग
- २०) प्रहार हे खालीलपैकी काय आहे ?
 १) रणगाडाभेदी क्षेपणास्त्र २) वैमानिकविरहित विमान
 ३) भारताचा संरक्षण उपग्रह ४) लघुपल्ल्याचे क्षेपणास्त्र
- २१) खालीलपैकी कोणते व्यंजन तालव्य नाही ?
 १) च २) य ३) अस ४) ष.
 २२) खालील वाक्यातील केवलप्रयोगी अव्यय ओळखा. अहाहा ! काय देखणे शिल्प आहे !
 १) काय २) आहे ! ३) अहाहा ! ४) यापैकी नाही
- २३) त्याची गोष्ट लिहून झाली, या वाक्यातील प्रयोग ओळखा.
 १) नवीन कर्मणी २) प्रधान कर्तृक कर्मणी ३) समापन कर्मणी ४) पुराण कर्मणी
- २४) 'गर्द सभोती रान साजणी तूतर चाफेकळी' या पद्यपंक्तीतील अलंकार पुढीलपैकी कोणता आहे ?
 १) उपमा २) यमक ३) उत्प्रेक्षा ४) श्लेष
- २५) पुढीलपैकी कोणती विरुद्ध अर्थाच्या शब्दांची जोडी नाही ?
 १) सुरस-नीरस २) आगंतुक-आमंत्रित ३) इहलोक-परलोक ४) आद्य-निंदय
- २६) दिव्यत्वाची जेथे प्रचिती, तेथे कर माझे जुळती. हा वाक्याचा... प्रकार आहे.
 १) मिश्र वाक्य २) केवल वाक्य ३) संयुक्त वाक्य ४) विध्यर्थी वाक्य
- २७) मराठीत संस्कृतातून जसेच्या तसे आलेशब्द म्हणजे .... होत.
 १) तद्दव २) संस्कृतोदभवी ३) तत्सम ४) परभाषीय
- २८) बाण खालून वर गेला. या वाक्यात 'वर' या शब्दाचे कार्य कोणते ?
 १) नाम २) क्रियाविशेषण ३) सर्वनाम ४) विशेषण
- २९) 'अग्रेसर' या शब्दात कोणता समासप्रकार आहे ?
 १) कृदन्त तत्पुरुष २) समानाधिकरण तत्पुरुष ३) अलुक तत्पुरुष ४) उपपद तत्पुरुष
- ३०) सहस्र किरण पृथ्वीवर स्थिरावले, या वाक्यातील सहस्र या शब्दाचा प्रकार पुढीलपैकी कोणता ?
 १) संख्याविशेषण २) गुणविशेषण ३) सार्वनामिकविशेषण ४) विधिविशेषण
- ३१) मला ताक आवडत नाही, या वाक्यातील कर्ता कोण आहे ?
 १) मला २) ताक ३) आवडणे ४) नाही
- ३२) खुर्चीव टेबल यांच्या किमतीचे गुणोत्तर ३:७ आहे आणि टेबलाची किंमत ४४९ रुपये आहे, तर खुर्चीची किंमत किती ?
 १) १२६ रुपये २) १८९ रुपये ३) २५२ रुपये ४) ३१५ रुपये
- ३३) सचिनच्या सलग पाच डावातील धावा अनुक्रमे ८०, ९०, १००, १०० व १४० आहेत, जर त्या पाच डावांची त्याची सरासरी धावसंख्या १०० असेल तर त्याने पहिल्या डावापेक्षा शेवटच्या डावात किती धावा अधिक काढल्या ?
 १) ५० २) ६० ३) १३० ४) १०

- ३४) ४ तास ५ मिनिटात एक बस १२६ कि.मी. अंतर जाते, तर ती ३५ मिनिटात किती कि.मी. अंतर जाते ?
 १) १६   २) १८   ३) २२   ४) २४

३५) एक वस्तु ६० रूपयांस विकल्याने काही तोटा होतो, ती वस्तु ७५ रूपयांस विकली तर त्या तोट्याच्या पाऊणपट नफा होतो, तर खरेदी किंमत किती ?
 १) ७० रूपये   २) ८० रूपये   ३) ७५ रूपये   ४) ९० रूपये

३६) २५२ या संख्येला खालीलपैकी कोणत्या संख्येने गुणावे म्हणजे येणारी संख्या पूर्ण वर्ग असेल ?
 १) ३   २) ५   ३) ११   ४) ७

३७) मध्ये किती वेळा भिलवावेत म्हणजे बेरीज चार येईल ?
 १) ६   २) ४   ३) ५   ४) ८

३८) एका बागेत ११ झाडांवर प्रत्येकी ११ आंबे लागले होते. वाढळामुळे ८ झाडांवरील प्रत्येकी ८ आंबे व ३ झाडांवरील सर्व आंबे पडले, तर झाडांवर एकूण किती आंबे शिलक राहिले ?
 १) १८   २) २२   ३) २६   ४) २४

३९) दोन संख्यातील फरक १६ असून त्याचा ल.सा.वि. २८० आहे, तर त्या संख्यांपैकी लहान संख्या कोणती ?
 १) ३५   २) ५६   ३) ४०   ४) ७०

४०) $\sqrt{\frac{6.76}{169}} = ?$
 १) २   २) ०.२   ३) ०.०२   ४) ०.००२

$$80) \sqrt{\frac{6.76}{169}} = ?$$

	१) २	३) ०.२	३) ०.०२	४) ०.००२
४१)	एका पेटीत प्रत्येकी २५० ग्रॅम वजनाच्या १२ आणि प्रत्येकी ३०० ग्रॅम वजनाच्या ८ वस्तू आहेत. त्या सर्व वस्तू आणि पेटी यांचे एकूण वजन ८ किलो ४०० ग्रॅम भरते, तर फक्त पेटीचे वजन किती किलो ग्रॅम असेल ?			
१) ५	२) ३	३) ४	४) ७	
४२.)	Twelve inches make .... foot.			
	1) the 2) an	✓) a		4) none of these
४३.)	He ran..... the road.			
	✓) across 2) beside	3) up		4) within
४४.)	You need not be afraid....being late.			
	1) of 2) for	3) that		4) upon
४५.)	Why .... him yesterday.			
	1) you didn't meet 2) you haven't met	✓) haven't you met	4) didn't you met	
४६.)	पुढीलपैकी कोणत्या वात्यप्रचाराचा अर्थ निमंत्रण पाठविणे असा आहे?			
	1) call in 2) call names	3) call to account	✓) call out	
४७.)	We are looking forward...Ashok again.			
	1) seeing 2) to see	3) to seeing		4) for seeing
४८.)	I ran fast.... I missed the train.			
	1) and 2) but	3) before		4) or
४९.)	You..... to pay your debits.			
	1) Should 2) Would	3) Shall		✓) ought
५०.)	All his friends laughed....him			
	1) about 2) at	3) of		4) for